

[N. Chr. Christensen.]

tænkningen slutter med, at hele udvalget henstiller, at spørgsmålet tages op inden for postvæsenet med henblik på en undersøgelse med modernisering for øje. Denne modernisering skulle altså efter hele folketingsudvalgets indstilling tage sigte ikke mindst på den udbringning, der fandt sted i landdistrikterne. Det vil derfor, synes jeg, være rimeligt at spørge den højtærede minister, som nu for tredje gang har fremsat et lovforslag efter de gængse retningslinjer med en knugende byrdefordeling til pressen, om der er sket noget i de mellem-liggende år, om man har et materiale, der viser, at postvæsenet har taget hensyn til den henstilling, som hele folketinget rettede til postvæsenet i 1957.

Det forekommer os, at de 17 mill. kr., som foreslås lagt over dels på dagspressen, dels på ugebladene og dels på tidsskrifterne, er en overordentlig hård omgang for de pågældende erhverv. Så vidt mig bekendt har den rationalisering, som vi krævede her i tinget, ikke fundet sted i nævneværdig grad. Landpostbudene kører endnu på trædecykel fra hus til hus, lige så velsete som før, men uden at have fået del i de goder, som andre har fået, ud over de lønmæssige. Skønt et enigt folketing i 1957 afviste anslaget mod pressen og dermed naturligvis også mod forbrugerne, som skulle have betalt disse nye byrder, og skønt den højtærede minister tiltrådte, at han måtte finde frem til en anden byrdefordeling, ekspederer den højtærede minister nu for tredje gang postvæsenets beregninger ikke alene ved at kræve, hvad man ikke fik i 1957, men ved at lægge en ekstra regning oven på af en størrelse, som hidtil ikke er set i det høje ting. Af portoforhøjelser på mellem 30 og 40 mill. kr. skal dagbladene og tidsskrifterne, som jeg nævnte, betale de 17 mill. For dagspressen er den laveste forhøjelse på 88 pct. og den største forhøjelse på 175 pct., og denne højeste procentsats rammer endda fortrinsvis de små og de mellemstore blade, netop de blade, der i dag befinder sig i en eksistenskamp på liv og død.

Den højtærede ministers begrundelse er — undskyld, jeg siger det — uoriginal. Det er den samme som den, der blev underkendt i 1956 og 1957, nemlig at en anden

avisudbringning er dyrere end postvæsenets, og at postvæsenets avisudbringning i det hele taget er tabbringende. Det er den begrundelse, den højtærede minister fremfører. Denne skematiske opfattelse kan lige så vel omdiskuteret i dag som for 5 år siden, og for provinsens vedkommende kan den direkte modbevises. Post- og telegrafvæsenets regnskab viste et overskud på 56 mill. kr.; nu venter man altså et underskud på 40 mill. kr., og til dækning heraf vil den højtærede minister have 17 mill. kr. fra dem, der laver aviser, tidsskrifter og ugeblade her i landet.

Det er i sig selv en prisværdig indstilling, at et statsforetagende skal hvile i sig selv — det er vi naturligvis ikke modstandere af — men det kan ikke kaldes prisværdigt, at et enkelt led i samfundsmaskineriet, det skrevne ord gennem dagspressen og ugepressen, skal bære næsten halvdelen af det underskud, som post- og telegrafvæsenet nu regner med.

Vi kan fra mit partis side give tilslutning til forhandling om og undersøgelse af betimeligheden af den voldsomme takstforhøjelse, postvæsenet møder med, men det bliver, hvis de mange penge skal skaffes, efter andre fordelingsregler end de af den højtærede minister foreslåede. Så må vi håbe, at den højtærede minister ligesom i 1957 vil være positivt indstillet over for de sagligt begrundede synspunkter, der vil blive fremsat under udvalgsarbejdet. Vi vil på forhånd gå ud fra, at også andre partier i det høje ting ligesom i 1957 vil være enige med os i modstanden mod en uretfærdig og ødelæggende fordyrelse for pressen og tage i betragtning, at mange blade her i landet i dag står i en eksistenskamp på liv og død.

Jeg går ud fra, at pressens folk vil være enige med mig i, at vi kan acceptere en postlov, der giver postvæsenet en rimelig forhøjelse til dækning af omkostningsstigninger inden for det tidsrum, der er forløbet, siden vi sidst behandlede postloven her i tinget. Men det kan på den anden side ikke være statens opgave i et demokratisk samfund at bidrage til bladdøden. Jeg synes, at en socialdemokratisk redaktør her på Sjælland har ramt plet, når han siger, at avisen er ikke noget, man lægger afgift på, som man lægger afgift på spiritus og tobak.